

Türk şirketlerin yurtdışı liman sayısı 50'ye gidiyor

Türk şirketleri yurtdışında 8 liman yatırımı daha yaparak 29 limana ulaştı. Sayı 50'ye gidiyor.

İbrahim EKİNCİ

Yurtdışı liman yatırımları 2 milyar doları geçti. Türk şirketleri halen 29 limanda ortak veya işletici olarak faaliyet gösteriyor. Satın alınan veya ortak olunan liman sayısının önümüzdeki yıllarda 50'ye yaklaşması ihtimali yüksek. Yük limancılığında en önemli dış yatırımcı Yılport Holding'in işlettiği 20 limanın 14'ü yurtdışında. Yılport Holding Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Yıldırım, "Yeni yatırımlarımız olacak. ABD'nin en büyük liman operatörü Ports America'nın ihalesinde ikinci turu başarıyla tamamladık. Görüşmelerimizi sürdürüyoruz" dedi.

Hedef Latin Amerika

Kruvaziyerde Global Liman (GLİ) peşpeşe yatırımlar yapıyor. 3'ü Türkiye'de toplam 8 ülkede 14 liman işletiyor. Arkas, İtalya'nın La Spezia kentindeki Terminal Del Golfo limanı'nın; U.N. Ro-Ro, Trieste'de Samer Seaports terminalinin (payı yüzde 60); Ekol Lojistik, Trieste'de liman işletmecisi Europa Multipurpose Terminals'ın %65 hissesinin sahibi. Buna göre Türk şirketleri yurtdışında 29 liman işletiyor veya ortak. Ancak asıl önemli olan hedefleri... Bu sayı, şirketlerin hedeflerine göre birkaç yılda 50'ye yaklaşabilecek. Büyük iki yatırımcı Yıldırım ve GLİ, halen görüşmeler yapıyorlar.

Yıldırım, "2025'e kadar dünyanın en büyük ilk 10 limancı şirketi arasında yer almak" istiyor. Latin Amerika ve Afrika başta olmak üzere yurtdışında liman yatırımları için görüşmeler yapıyor. ABD'de de büyük operatörün ihalesine girdi. GLİ de Latin Amerika'da liman bakıyor. Şirketin CEO'su Emre Sayın'ın verdiği bilgiye göre hedef 28 limana ulaşmak. Bu hedef için 500 milyon dolarlık yeni yatırım yapacak. Emre Sayın, Karayipler ve Uzakdoğu'da güçlerini artırmak istediklerini Havana'da birden fazla liman alabileceklerini belirtmişti.

Cey ve Limak da istiyor

Ekol, Trieste'deki yatırımına benzer yeni yatırımlar için araştırma yapıyor. Daha önce Yunanistan'da Lavrion Limanı ile ilgilendi. KKTC - Gazimagosa'daki Adaport'u işleten Arkas, İtalya'da Terminal del Golfo'yu 145 milyon dolara aldı. 100 milyon euro yatırım yapacak. Şirket yönetimi, "liman işletmeciliği konusundaki know-how'ını yurtdışına taşıma" isteğinde. Sadece Yıldırım ve GLI'nin hedefleri bir ölçüde gerçekleştiğinde bile yurtdışında liman sayısı 50'ye yaklaşacak. Cey Group, Adriyatik'te liman yatırımı planlıyor. Limak Holding de limancılıkta yurtdışındaki yatırım fırsatlarını değerlendiren Türk şirketleri arasında.

En büyük yatırımcı Yıldırım Holding

Yılport Holding'in portföyü 20 liman ve 6 kara terminalinden oluşuyor. 10 milyon TEU konteyner, 22 milyon ton kuru yük ve genel kargo, 2.15 milyon metreküp sıvı yük ve 850 bin CEU araç elleçleme kapasitesine ulaştı. 2016 itibarıyla portföyünün toplam tahmini değeri 3 milyar doların üzerinde. Yılport, Drewry'nin sıralamasında 15'inci büyük küresel oyuncu. Yılport Holding Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Yıldırım, "2016 altın yıllardan biri oldu. 10 limandan oluşan Tertir portföyü aldık. Yüzde 80'ine sahip olduğumuz İsveç'teki Gävle Konteyner Terminali'nin kalan %20'sini, aynı limanda Baltic Sea Gateway'in yüzde 100'ünü aldık. Ağustos 2016'da Ekvador'da Puerto Bolívar Limanı'nın 50 yıllık satın alma ve devir sözleşmesini imzaladık. Latin Amerika'nın en büyük konteyner limanını inşa edeceğiz. Bu yıl, ABD'nin en büyük liman operatörü Ports America'nın satış ihalesinde ikinci turu tamamladık. 2017'de bu süreci de başarıyla tamamlayıp dünyanın ilk 10 global liman işletmecisi arasına yükselme hedefimize bir adım daha yaklaşıcağımız" dedi.

5 yatırımcı, 29 liman aldı

YILPORT

Malta / Freeport (%50)

İsveç: Gävle Limanı

İsveç: Stockholm Nord Kombi

Norveç: Oslo Limanı

Ekvador: Puerto Bolivar

Portekiz: Yılport Liscont

Portekiz: Yılport Sotagus

Portekiz: Yılport Figueira da Foz

Portekiz: Yılport Leixões

Portekiz: Yılport Socarpor

Portekiz: Yılport Setubal

İspanya: Yılport Huelva

İspanya: Yılport Ferrol

Peru: Yılport Paita

Portekiz: Lizbon Yolcu Terminali

Singapur: Singapur Kruvaziyer Limanı

Malta: Valletta Kruvaziyer Limanı

Hırvatistan: Dubrovnik Kruvaziyer Limanı

İtalya: Venedik Kruvaziyer Limanı

İtalya: Ravenna Kruvaziyer Limanı

İtalya: Cagliari Kruvaziyer Limanı

İtalya: Catania Kruvaziyer Limanı

ARKAS

İtalya: Terminal del Golfo

KKTC: Magosa / Adaport

UN Ro Ro.

İtalya: Trieste /Samer Seaports

EKOL

İtalya: Trieste / Europa Multipurpose Limanı

GLOBAL

İspanya- Barcelona Limanı

İspanya: Malağa Kruvaziyer Limanı

Karadağ: Port of Adria (Bar Limanı)

Geçen yıl yurtdışında 42 satın alma yapıldı

Geçen yıl Türk şirketleri yurtdışında 42 adet birleşme ve satın alma işlemi gerçekleştirdi. Deloitte Türkiye'nin '2016 Yılı Yurtdışı Birleşme ve Satın Almalar Raporu'na göre Türk şirketlerinin yurtdışında gerçekleştirdiği birleşme ve satın almaların toplam işlem hacmi 2.3 milyar dolar oldu. İşlem sayısı geçmiş yıllarla paralel seyrederken, işlem hacmi ise son beş yılın en düşük seviyesinde kaldı. Bununla birlikte, son on yılda Türk şirketlerin yurtdışında gerçekleştirdiği toplam 292 adet birleşme ve satın alma işleminin toplam hacmi 26.3 milyar doları buldu.

Deloitte Türkiye Kurumsal Finansman Ortağı Lideri Başak Vardar rapora ilişkin olarak şunları söyledi: "Yatırım açısından öngörülebilirliğin azaldığı bir dönem olmasına rağmen, Türk iş dünyasının stratejik hedefleri çerçevesinde dış pazarlara açılma iştahının devam ettiğini gözlemliyoruz. Gelecek dönemde büyümede yavaşlama, kârlılıklarda baskı ve finansman kaynaklarına erişim gibi kısıtlamalar olsa da, Türk şirketlerinin yurtdışındaki stratejik yatırım fırsatlarını finansal güçleri ölçüsünde aktif olarak takip etmeye devam edeceğini düşünüyorum."

Yarısı liman yatırımları

Doğuş Grubu, Global Liman İşletmeleri, Yıldırım Holding, MNG Holding gibi büyük gruplar, restorancılık ve otelcilik, altyapı ve üretim sektörlerindeki yatırımları ile toplam işlem sayısının yaklaşık yarısını gerçekleştirdi. Trakya Cam, Arçelik ve Vestel gibi Türkiye'nin önde gelen şirketleri ise yurtdışında satın alımlarla global pozisyonlarını güçlendirdi. Yatırımcılar genellikle yüzde 100 veya çoğunluk hisse tercih etti. Yılın en büyük işlemi Yıldırım Holding'in 750 milyon dolar değerindeki Puerto Bolivar Harbor satın alımı oldu. Söz konusu işlem tek başına, 2016 yılında gerçekleşen toplam işlem hacminin %33'ünü oluşturdu. 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla 159 milyon dolar ve 100 milyon dolar olan ortalama işlem hacmi bu yıl 55 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Yatırımcılar Avrupa'ya açılıyor

Avrupa bölgesi, hedeflenen pazarlar arasında 2016'da da 1.2 milyar dolarlık 32 adet işlemle öne çıktı. Avrupa'yı 5 işlem ile Kuzey Amerika takip etti. Türk şirketler Bangladeş, Burkina Faso ve Ekvador gibi ülkelerde de ilk satın almaları yaptı. Yatırımlarda altyapı, üretim,

restorancılık ve otelcilik sektörleri ilgi gördü. Son on yılda Türk yatırımcıların yurtdışında en çok ilgi gösterdikleri sektörler gıda-içecek, enerji, gayrimenkul, altyapı ve üretim olarak sıralandı. Doğu Grubu restorancılık ve otelcilik sektörüne yoğun ilgi göstererek sektördeki 8 adet işlemin tamamına imza attı. Yıldırım Holding, Global Liman İşletmeleri ve Ekol Lojistik öne çıktı. Ayrıca, MNG Holding madencilik sektöründe özellikle Afrika bölgesine yönelik 3 adet işlem gerçekleştirdi. Geçen yıl Türk şirketlerinin yaptığı toplam 42 satın almanın 20'sinde hedef şirketin yüzde 100'ü satın alındı. Bazı işlemlerin değeri açıklanmadı.

20 Şirketin tamamı satın alındı.

Alıcı şirket	Hedef Şirket	Ülkesi
Acıbadem Sağlık Hizmetleri	Tokuda	Bulgaristan
Acıbadem Sağlık Hizmetleri	City Clinic	Bulgaristan
Akgün Grubu	Ceramic tile factory	Bulgaristan
Arçelik	Daw la nee	Pakistan
Bosa* Tem z Kaynaklı Yenilenebilir	Bioenergia Invest	Polonya
Enerji		
BPlas	AQ.UILA	Almanya
Calypso Tour	Prestige Tours	Romanya
Cemsel Tekstil	More & More	Almanya
Doğuş Group	Aldrovandi Villa Borghese	italya
Doğuş Group	Hotel Villa Magna	ispanya
Doğuş Group	Acropolis	italya
Doğuş Group	Ten Con Ten	ispanya
Doğuş Group	El Paraguas	ispanya
Doğuş Group	Ultramar inos Quintin	ispanya
Doğuş Group	Amazonico	ispanya
Doğuş Group, TEMES SA	Hilton Athens Hotel	Yunanistan
Ekol Lojistik	Furopa Multipurpose Terminals	italya
Etohum	BDCabs	Bengaldeş
Etsan	Zielpunkt-8 Stores	Avusturya
Global Liman İşletmeleri	Ravenna Terminal Passeggeri	italya
Global Liman İşletmeleri	Cagliari Cruise Port	italya
Global Liman İşletmeleri	Catania Cruise Port	italya
Global Liman İşletmeleri	Venezia Terminal Passeggeri	italya
İstanbul Startup Angels	Instapio	ABD
Karsan	Industria Italians Autobus	italya
Logo Yazılım	TotalSoft	Romanya
MNG Gold	Youga Gold Mine	Burkina Faso
MNG Gold	Ralogo, Babonga ard vako Projects	Burkina Faso
MNG Gold	Aureus Mining	Kanada
Private Investor (Nevzat Aydın)	Justmop.com	BAE
Private Investor (Ziya Eren)	Crawley Town FC	Birleşik Krallık
Servet GYO	Osw Real Estate	Almanya
TAI (Turkish Aerospace Industries)	Grunewald Stade	Almanya
Trakya Cam	Glasscorp	Romanya
Trakya Cam	Sangalli Vctro Porto Nogarò	italya
V.O.S.S. Varinak Onkoloji Sistemleri	Capintec	ABD
Vestel	Compal Electronics Europe	Polonya
Yıldırım Holding	Bear Metallurgical	ABD
Yılport Holding	Baltic Sea Gateway	isveç
Yılport Holding	Gavle Container Terminal	isveç
Yılport Holding	Puerto Bolivar Harbor	Ekvator
Ziylan, Capiton AG	HR Group	Almanya

Kaynak: Dünya Gazetesi